Europa-Parlamentet
2019-2024

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender
Formanden

26.4.2023

Younous Omarjee
Formand
Regionaludviklingsudvalget
BRUXELLES

Om: Udtalelse om udnyttelse af talent i Europas regioner (2023/2044(INI))

I forbindelse med ovennævnte procedure har Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender fået til opgave at afgive en udtalelse til Deres udvalg. På mødet den 1. marts 2023 vedtog udvalget at fremsende denne udtalelse i form af en skrivelse.

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender behandlede spørgsmålet på mødet den 26. april 2023. På dette møde vedtog det at opfordre Regionaludviklingsudvalget, som er korresponderende udvalg, til at optage nedenstående forslag i det beslutningsforslag, det vedtager.

Med venlig hilsen

Dragoş Pîslaru

FORSLAG

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender opfordrer Regionaludviklingsudvalget, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

A. der henviser til, at en kvalificeret arbejdsstyrke er afgørende for at sikre en socialt retfærdig og rimelig grøn og digital omstilling og for at styrke Unionens bæredygtige vækst, økonomiske stabilitet og modstandsdygtighed over for demografiske forandringer og negative eksterne chok, og der henviser til, at mere passende og fremtidsorienterede færdigheder åbner op for nye beskæftigelsesmuligheder og sætter arbejdstagere og jobsøgende i stand til fuldt ud at deltage på arbejdsmarkedet, i samfundet og i demokratiet;

B. der henviser til, at regionale uligheder kan tvinge arbejdstagere til at forfølge beskæftigelsesmuligheder i en anden region eller medlemsstat; der henviser til, at samhørighedspolitikkens instrumenter skal tage fat på de mange faktorer, der påvirker migrationen til byer og/eller andre regioner eller medlemsstater; der henviser til, at ambitiøse investeringer og job af høj kvalitet samt forbedring af tilgængeligheden og kvaliteten af tjenesteydelser og infrastruktur er af særlig betydning i regioner, der risikerer affolkning, med henblik på at fremme deres økonomiske genopretning og konkurrenceevne på lang sigt i det indre marked og dermed vende den negative demografiske udvikling;

C. der henviser til, at Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed i sin rapport med titlen "Report on labour shortages and surpluses" (rapport om mangel på og overskud af arbejdskraft) og Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed i sin rapport med titlen "Development of Cybersecurity skills in the EU" (udvikling af færdigheder inden for cybersikkerhed i EU) har konstateret, at 28 erhverv blev klassificeret som havende mangel på kvalificeret arbejdskraft i 2021, herunder inden for sundhedssektoren, hotel- og restaurationsbranchen, bygge- og anlægssektoren og servicesektoren, og har påvist mangel på IT- og sikkerhedsspecialister, navnlig cybersikkerhedseksperter, og arbejdstagere med en baggrund inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik;

D. der henviser til, at det europæiske år for færdigheder bør fremme skabelsen af kvalitetsjob og fastholdelsesstrategier som den bedste måde at tiltrække og fastholde en kvalificeret arbejdsstyrke på og fremme incitamenter for arbejdsgivere til at investere i deres arbejdstageres færdighedsudvikling, navnlig i de grønne og digitale sektorer;

1. glæder sig over Kommissionens meddelelse om udnyttelse af talent i Europas regioner forud for det europæiske år for færdigheder, som har til formål yderligere at fremme erhvervsuddannelse, omskoling og opkvalificering og sikre, at ingen lades i stikken i forbindelse med den grønne og digitale omstilling og den økonomiske genopretning; opfordrer Kommissionen til at få mest muligt ud af det europæiske år for færdigheder, ikke mindst ved at fremme opkvalificerings- og omskolingsprogrammer inden for sektorer og regioner, der halter bagefter med hensyn til konkurrenceevne og innovation, eller som er udsat for gennemgribende forandringer;

2. noterer sig Talent Booster-mekanismen som et nyt målrettet og omfattende initiativ til fremme af "talent" i regioner, der står over for eller risikerer at stå over for en "talentudviklingsfælde";

3. understreger i denne forbindelse behovet for at matche arbejdstageres og jobsøgendes ambitioner, behov, erhvervsuddannelse og færdigheder, herunder tværgående bløde færdigheder og færdigheder, der er erhvervet under mobilitet, med arbejdsmarkedets behov og muligheder, navnlig dem, der vedrører den grønne og digitale omstilling og nye sektorer;

4. bemærker i denne forbindelse, at investeringer i livslang læring, omskoling og opkvalificering er afgørende, herunder ved at udnytte instrumenter såsom ESF+, for at foregribe fremtidige behov og bidrage til at tackle manglen på arbejdskraft ved at afhjælpe manglen på færdigheder, håndtere færdigheds- og kompetencemismatch og skabe kvalitetsjob for at styrke arbejdstagere og jobsøgende og alle mennesker i Unionen;

5. opfordrer arbejdsmarkedets parter til at spille en central rolle i udviklingen af uddannelsesstrategier, herunder lige adgang til opkvalificerings- og omskolingsprogrammer for alle arbejdstagere, og understreger behovet for, at kollektive aftaler indeholder stærke bestemmelser i denne henseende; minder om, at social dialog er afgørende for at udvikle effektive og fremtidsorienterede færdighedsstrategier, herunder på virksomhedsniveau, og minder om demokrati på arbejdspladsen;

6. beklager, at mangel på arbejdskraft i nogle tilfælde også skyldes utiltrækkende job og dårlige arbejdsvilkår, og understreger derfor, at det er vigtigt at løse disse problemer ved hjælp af anstændige arbejdsvilkår og fastholdelsespolitikker for at sikre et velfungerende arbejdsmarked i fremtiden; understreger, at forbedring af jobkvaliteten i sektorer og virksomheder med dårlige arbejdsvilkår er et vigtigt element i håndteringen af problemet med hjerneflugt, som resulterer i voksende uligheder mellem regioner, ulige udvikling samt ulige evne til at sætte gang i innovation og skabe arbejdspladser;

7. mener, at fremme af lige adgang til udvikling af færdigheder, sikring af livslang læring for alle med særlig vægt på lavtuddannede arbejdstagere, mindskelse af uligheder og segregering på uddannelsesområdet, tilbud om karrieremuligheder samt fremme af iværksætteri og iværksætterfærdigheder er afgørende for, at folk kan få adgang til eller skabe beskæftigelse af høj kvalitet og deltage fuldt ud i økonomien og samfundet;

8. bemærker, at det er nødvendigt at holde de digitale færdigheder ajour i et teknologisk miljø, der er under hastig forandring; glæder sig over erhvervsuddannelsers rolle med hensyn til at skabe læringsmuligheder af høj kvalitet og fremme talent for både unge og voksne;

9. understreger, at der skal lægges større vægt på at integrere personer fra underrepræsenterede grupper på arbejdsmarkedet, navnlig kvinder og unge, særligt dem, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET'er), lavtkvalificerede arbejdstagere, ældre arbejdstagere, personer med handicap, socialt udsatte og personer med migrantbaggrund samt personer, der bor i affolkningsområder, landdistrikter og

fjerntliggende områder samt i regionerne i den yderste periferi;

10. understreger, at et lavt niveau af jobtilbud har negative afsmittende virkninger, da det tvinger folk, navnlig unge, til at søge job andre steder, bidrager til sociale udfordringer på regionalt og lokalt plan såsom arbejdsløshed, demografisk aldring, fattigdom og social udstødelse samt nedgang i offentlige og private tjenester; fremhæver betydningen af et tæt samarbejde mellem lokale og regionale myndigheder, uddannelsesinstitutioner og virksomheder; støtter derfor oprettelsen og finansieringen af lokale pagter for færdigheder og centre for kompetenceudvikling i samarbejde med arbejdsformidlinger;

11. opfordrer medlemsstaterne til at investere mere i uddannelse og sammen med arbejdsgiverne i erhvervsuddannelsessystemerne og erhvervsuddannelserne samt i omskoling og opkvalificering; støtter øget mobilitet inden for EU og tiltrækning af personer fra tredjelande med de færdigheder, der er behov for i medlemsstaterne, ved at fremme uddannelse, herunder sprogundervisning, og kompetenceudvikling og ved at forbedre anerkendelsen af kvalifikationer og lette anerkendelsen af færdigheder; opfordrer offentlige beskæftigelsesmyndigheder og private arbejdsformidlinger til at give mobile arbejdstagere relevant information og vejledning.